

“Akif Emre, bozulmuş coğrafi hafızamızın son zaman tamircisiydi”

Ömer Lekesiz

<http://www.haberiyat.com/akif-emrenin-ardindan/akif-emre-bozulmus-cografik-hafizamizin-son-zaman-tamircisiydi>

26 Mayıs 2017

“Ani vefat haberleri bir bıçak gibi kesiverirler hayatın akışını; bir elmayı ikiye bölercesine gündelik seyri ikiye bölerken, varlık ve yokluk, beka ve fena, dünya ve ahiret gerçeklikleri arasından inanç ile şüphenin kısa süreli bir çelişkisini üretirler.

Şeyh San'an Tepesi'nden Tiflis'i seyrederken, Akif Emre'nin ani vefat haberini aldığım da, ben de bu duruma maruz kaldım; aynı bölünmeye ve aynı çelişkiye...

Haber, kavram, çelişki dediğimiz nedir ki, hepsinin bir ayetlik canı var. “Biz zaten Allah'a kulluk için varız, elbette O'na döneceğiz” der demez hepsini bitiririz. Ama ecel bıçağının acısı kolay bitmez çünkü o fitratımıza bitişiktir; acı bizim içindir ve hatta bizi insan kılan şeylerin ilkidir.

Bundan olmalı ki, Endülüs'ün, Filistin'in, Balkanlar'ın, Afganistan'ın... kısaca yitirilmiş belde-lerin yollarına düşmeden önce, kapısını çalarak mahzun coğrafyanın ilk dersini aldığım Akif Emre'nin vefat haberini yine böyle bir beldede öğrenmiş olmayı kaderin bir cilvesi sayarak kendi içimde makulleştirmeye çalışsam da bunu başaramadım. Çünkü Akif Emre yitirilmiş beldelerin benim kuşağımdaki ilk iz sürücüsü olmanın ötesine geçip, adını benim zihnimde oralarla bütünleştirmişti.

Bundan böyle ne zaman Granada desem Akif Emre demiş olacaktım; ne zaman Kudüs desem Akif Emre'nin sanki Beytü'l-Makdis'e giden bir dehlizi daha geride bırakıyormuşçasına aydınlanan yüzünü görecektim.

Bu açıdan Akif Emre, örselenerek eprimeye uğratılmış coğrafi hafızamızın son zaman tamircisiydi. “Bismillah” diyen bir dili bulmak için gezdiği Kurtuba köylerini, “Ruhunu arayan Balkan Tekkeleri”ne o bağladı; Kırım sorunundan Arap Baharı'na, devrimini kaybeden İran'dan, ayrılıkçılarla barışan Malezya'ya o hat açtı.

Yitirilmiş beldeleri dikkatlerimize, hafızalarımıza yeniden kazandırırken, kendi yaşadığı zamanı ve şartları doğru anlamının ve anlatmanın çabası içinde oldu hep Akif Emre.

Bu konuda oluşturduğu özel dilin ilkelerinden de hiç taviz vermedi. Şahısları değil olayları ve olguları ele aldı; kendi zamanının içinde durarak, belirsiz geleceği klişe hükümlerle manipüle etmeye yeltenmedi; hüküm cümleleri kurmaktan kaçınarak sözünü İslami vasatın içinden söylemeye çalıştı.

Bu bahsi net bir hülâsa ile bağlamamıza, İbrahim Karagül'ün şu sözleri yeterli gelecektir: Akif Emre “(S)âğa sola yalpalamayan, en kritik zamanlarda nerede durulacağını bilen, 'eyvallah'ı olmayan, omurgalı, onurlu bir 'adam'dı.”

Böyleydi Akif Emre. O adam gibi adam olan bir İslamcıydı.

Onun için yukarıdan beri söylediklerimden, naklettiklerimden müreffeh ve mutlu bir Akif Emre sureti ürettiğimi zannedenler, yanılırlar.

Çünkü o bu değerlere, seçkinliğe, yetkinliğe kolay sahip olmadı. Belki bunlar kolay olsaydı, Akif Emre'de şu anlattığımız Akif Emre olamazdı.

Zorlukları kendi şartları ve ağırlıkları içinde eritmeye çalışarak, ferdi sıkıntılarını faş etmeye- rek, özel sorunlarına birincil önem yüklemeyerek dava yürüyüşünü sürdürdü Akif Emre.

Onunla birlikte çalışmış olanlardan birkaçının yazısından fark ettim bunu asıl. O yazılarda sözlerini “Akif Emre ile şunu kurduk, o şu görevi üstlendi, çok çok başarılı işler yaptı” şeklinde bağlayanların, tam da o bağladıkları noktada başlardı Akif'in zorlukları. Niye normal bir refah dairesinin dışına itilmişti Akif Emre, neden aylar, yıllar süren işsizliklere mahkum edilmiş- ti? Bunun cevabını vermesi gerekenlerin suskunluğu, sorunun sorulacağı noktada başlı- yordu.

Akif Emre, varlığı içine sinmeyen ekiplerle çalışmadığı gibi, çalışma ortamını ve çalışılan konuyu kendi bilgileri, deneyimleri doğrultusunda hak ettiği şekilde tanzim etmekten de ka- çınmazdı.

Hal böyle olunca patronlarla ya da kendini patron sananlarla çatışması kaçınılmaz olur ve güzel niyetlerin, önemli işlerin zarar görmemesi adına geriye çekilmek de hep ona düşerdi.

Bu manada Akif Emre, ne patron çantasını ne de o çantanın içindeki proje dosyalarını taşıya- cak denli muti bir eleman olmadı. Dolayısıyla siyasette ve sermayede etkili, yetkili kişilerle arasında varlığından memnun kaldığı bir mesafe oluşmuş oldu. Bu mesafe aynı zamandan onun müdanasızlığı, boyun bükmezliği, eyvallah etmezliği demektir.

Kaldı ki, örneksiz bir fiil veya tavır da değildi onunkisi.

Akif Emre'nin yalnızlığında Mehmet Akif'in, Elmalılı Hamdi Yazır'ın, Gönenli Mehmet Efendi'nin... ve daha birçok mümtaz İslamcının yalnızlığından bir pay vardı.

Rabbimiz'in rahmeti üzerine olsun.”